

Žijí Češi důstojný život? Odborníci z FSV UK vysvětlují rozdíl mezi daty a realitou chudoby v Česku

1.4.2026 - Kristýna Springorum | Fakulta sociálních věd UK

Co znamená být v Česku chudý? A poznáme to vůbec z běžně používaných statistik? Nová epizoda fakulního podcastu De Facto se věnuje tomu, jak se chudoba měří, které skupiny obyvatel zůstávají v datech méně viditelné a co o české společnosti vypovídají údaje o spotřebě či dostupnosti bydlení.

Pozvání přijali sociální antropoložka **Lucie Trlifajová** z Institutu sociologických studií a ekonom **Marek Šedivý** z Institutu ekonomických studií. Společně mluvili o tom, proč Česko v evropských srovnáních vychází jako země s jednou z nejnižších měr chudoby, a zároveň proč tento obraz nevystihuje zkušenost mnoha domácností, které žijí v dlouhodobé finanční nejistotě.

Lucie Trlifajová v podcastu mimo jiné upozorňuje, že běžně používané ukazatele tolik nezachycují reálnou schopnost domácností zvládat nenadálé situace. *„Ráda pracuji s podílem domácností, které mají problém zaplatit nečekaný výdaj. Podle dat Českého statistického úřadu jde dlouhodobě zhruba o pětinu domácností,“* uvádí v podcastu. *„Tito lidé se nemají úplně špatně – nejde o situaci, kdy by neměli co jíst. Ale když se například rozbije pračka, mají zaplatit zubaře, školu v přírodě nebo dovolenou, stává se z toho pro tyto rodiny zásadní finanční problém. A právě s touto podobou chudoby se v Česku setkáváme nejčastěji,“* dodává.

Marek Šedivý připomíná, že pro porozumění životní úrovni nestačí sledovat jen celkový příjem domácnosti. Důležitou roli hraje také například spotřeba či majetek. *„Každý z těchto ukazatelů zachycuje jiný aspekt kvality života. Jiná situace je mít vysoký příjem, ale žádné úspory, a jiná mít nižší příjem, ale zároveň majetek, který domácnosti poskytuje určitou stabilitu. Zatímco příjem ukazuje, zda si domácnost může dovolit základní služby a potřeby, spotřeba je často bližším měřítkem skutečné životní úrovně,“* vysvětluje.

Rozhovor se dále dotýká témat, která jsou pro současnou českou společnost stále důležitější: rostoucích nákladů na bydlení, rozdílů mezi vlastníky a nájemníky, ekonomické zranitelnosti samoživitelek a samoživitelů nebo otázky minimální důstojné mzdy.

Poslechněte si celou epizodu podcastu na Spotify nebo Apple Podcasts či na našem webu

<https://fsv.cuni.cz/aktuality/ziji-cesi-dustojny-zivot-odbornici-z-fsv-uk-vysvetluji-rozdil-mezi-daty-realitou-chudoby>